Czytanie ma się dobrze. Za nami 20. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie

2016-10-31

W świecie literatury czas biegnie szybciej – takie wrażenie mogli odnieść wszyscy uczestnicy zakończonej już 20. jubileuszowej edycji Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie. Święto literatury obfitowało w liczne atrakcje i spotkania z najlepszymi autorami. Klimat minionych czterech dni w Międzynarodowym Centrum Targowo-Kongresowym EXPO Kraków najlepiej oddają słowa Michaela Cunninghama, jednego z najpopularniejszych aktualnie światowych pisarzy: "Ludzie ciągle powtarzają, że książka umiera. A ja tymczasem siedzę pośrodku pięknego obiektu, pełnego pasjonatów literatury. Widzę ogromną ilość ludzi kupujących i czytających książki! To, co tutaj obserwuję dodaje mi nadziei i napełnia mnie optymizmem."

Ponad 700 wystawców z 25 krajów, 759 autorów z Polski i zagranicy oraz około 68 tysięcy zwiedzających – tak w liczbach prezentuje się miniona edycja jednego z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w kraju i największego dla czytelników.

Tegoroczna edycja Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie zakończyła się pełnym sukcesem. Tłumy zwiedzających po raz kolejny udowodniły, że w Krakowie książka ma się bardzo dobrze. Potwierdzają to w swoich opiniach m.in. wystawcy – wielu z nich już po trzecim dniu Targów sprzedało o 20 proc. więcej książek niż w roku poprzednim i to przez wszystkie dni trwania imprezy! – Ogromnie cieszy mnie widok ludzi, którzy po odejściu od kas szukają wolnego miejsca, siadają i… czytają zakupione książki – mówiła Grażyna Grabowska, Prezes Zarządu Targów w Krakowie.

Przywitanie po hebrajsku

Tym razem tradycyjna formuła oznajmiająca początek święta literatury zabrzmiała po hebrajsku, bo Gościem Honorowym tegorocznych Targów Książki był Izrael.

– Może to naturalne, że naród książki jest gościem w Mieście Literatury UNESCO. Przygotowaliśmy bardzo ciekawy program, obejmujący nie tylko literaturę, ale i spotkania z autorami. Należy pamiętać, że kultury polska i izraelska współtworzą się i wzajemnie przenikają od wieków. Obie zasymilowały wpływy narodów, z którymi zetknęły się na przestrzeni dziejów. Izrael i Polska są obecnie w fazie intensywnego rozwoju. Pragną stworzyć nowoczesne państwo, oparte na innowacyjnych technologiach, posiadające silną gospodarkę i wspaniałe zdobycze kultury – mówiła Ambasador Izraela w Polsce Anna Azari.

Punktualnie o 12.00 podczas uroczystego otwarcia Targów po hebrajsku wygłosiła formułę „20. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie uważam za otwarte”. Ambasada i placówki kulturalne Izraela sprowadziły na Targi wielu znakomitych gości, aby przybliżyć nie tylko krakowianom, ale wszystkim odwiedzającym kulturę Izraela. Wśród nich był m.in Meir Shalev, autor znakomitej powieści „Chłopiec i gołąb”, nagrodzonej najbardziej prestiżową nagrodą literacką w Izraelu. Na Targach pojawiła się także jego córka – bardzo popularna izraelska powieściopisarka, której bestsellery zostały przetłumaczone już na kilkadziesiąt języków.

Zeruya Shalev powiedziała: "Chyba nigdy w życiu nie widziałam tylu ludzi, którzy bez względu na wiek spotkali się w jednym miejscu z powodu książek. To, co tutaj się dzieje daje mi wiarę w czytelnictwo i jego przyszłość. Szczególnie ucieszył mnie moment spotkania z fanami mojej twórczości. Nie wiedziałam, że jest ich aż tylu. Jestem tym bardziej zaszczycona, gdyż wielu z nich przybyło na spotkanie ze mną z bardzo różnych i często odległych miast Polski. Mam nadzieję, że uda mi się wrócić tutaj za rok."

Dużym zainteresowaniem cieszyło się także niedzielne spotkanie autorskie z Nidą Degutiene wokół Smaków Izraela, które fantastycznie poprowadził Robert Makłowicz.

Ambasadorzy Targów Książki w Krakowie

Ważną częścią inauguracji tegorocznej edycji było ogłoszenie tytułów ambasadorów Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie. Wyróżnienie przyznawane jest od 2011 roku i otrzymują je osoby wspierające ideę Targów oraz promujące czytelnictwo. Podczas tegorocznej edycji tytuł otrzymali: były przewodniczący krakowskiego oddziału PIK Zbigniew Iwański, wicedyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego odpowiedzialny za program Kraków Miasto Literatury UNESCO Robert Piaskowski, bibliotekoznawca i literaturoznawca Jacek Wojciechowski. Podczas głosowania na facebook’owym profilu Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie internauci zdecydowali, że tytuł trafi także do podróżniczki i dziennikarki Martyny Wojciechowskiej.

Z rąk Przemysława Trawy, Prezesa Polskiej Izby Przemysłu Targowego tytuł Honorowego Ambasadora Targów otrzymał Prezydent Krakowa, Jacek Majchrowski.

Sławy literatury na Targach

Richard Flanagan i Michael Cunningham to nazwiska, których fanom literatury przedstawiać nie trzeba. Australijczyk i Amerykanin to jedni z najwybitniejszych współczesnych pisarzy. Obydwaj odwiedzili Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie i rozdali tysiące autografów. Richard Flanagan rozmawiał ze swoimi fanami o kulisach powstawania takich tytułów jak „Ścieżki północy”, opisującej losy australijskich żołnierzy podczas II wojny światowej czy „Williama Goulda księga ryb”, powieści nagrodzonej niedawno prestiżową nagrodą Commonwelth Writers Prize.

Michael Cunningham znany jest przede wszystkim za sprawą bestsellerowej, nagrodzonej Pulitzerem powieści „Godziny”, inspirowanej życiem i twórczością Virginii Woolf. Cunningham pobytem w Krakowie był zachwycony: "Ludzie ciągle powtarzają, że książka umiera. A ja tymczasem siedzę pośrodku pięknego obiektu, pełnego pasjonatów literatury. Widzę ogromną ilość ludzi kupujących i czytających książki! To, co tutaj obserwuję dodaje mi nadziei i napełnia mnie optymizmem. Pyta pan czy jeszcze kiedyś pojawię się na Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie? Zdecydowanie tak! Z ogromną przyjemnością!"

Sporym zainteresowaniem odwiedzających cieszyło się także spotkanie z Romainem Puertolas’em. Francuski pisarz podpisywał swoje znane i cenione za humor powieści „Niezwykła podróż Fakira, który utknął w szafie Ikea” oraz „O dziewczynce, która połknęła chmurę tak wielką jak wieża Eiffla.”

Polską scenę literacką reprezentowali m.in. Olga Tokarczuk, dwukrotna laureatka Nagrody Literackiej

„Nike” czy Filip Springer, autor książek: „Miasto Archipelag”, „Źle urodzone”, „Zaczyn”. Swoją szczególną więź z krakowskimi Targami po raz kolejny podkreślali prof. Jerzy Bralczyk, prof. Jan Miodek i prof. Andrzej Markowski. Spotkanie z trzema wybitnymi językoznawcami odbyło się z okazji premiery ich książki „Trzy po 33”.

Od kilku lat bardzo popularne są kryminały. Na tegorocznych Targach pojawili się znakomici przedstawiciele tego gatunku literackiego na czele z Katarzyna Bondą, Markiem Krajewskim, Krzysztofem Zajasem, Mariuszem Wollnym, Vincentem V. Severskim czy Remigiuszem Mrozem.

Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie ponownie odwiedziła Martyna Wojciechowska. Znanej podróżnicze, dziennikarce i autorce książek wręczony został tytuł Ambasadora Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie. – Targi Książki w Krakowie mają dla mnie szczególny wymiar, co roku spotykam się tu z wieloma osobami, które okazują mi niezwykłą życzliwość. Tego roku radość jest podwójna. Otrzymać tytuł Ambasadora tak dużego wydarzenia – dodatkowo przyznanego po wsze czasy – to dla mnie niezwykłe wyróżnienie i czuję się tym faktem zaszczycona. Szczególnie, że zdaję sobie sprawę jak wspaniałe grono poczytnych autorów o wiele większym dorobku literackim niż mój jest związanych z Targami w Krakowie. Cieszy mnie, że nagroda w pewien sposób została mi przyznana przez czytelników, którzy postanowili w ten sposób okazać mi swoją sympatię, co dodatkowo mnie motywuje do działania. – powiedziała Martyna Wojciechowska.

Stoisko National Geographic Polska odwiedziła także nieco młodsza przedstawicielka literatury podróżniczej. Spotkanie z Nelą Małą Reporterką przykuło uwagę ogromnej liczby fanów.

Dla każdego coś dobrego

Tak ogromna liczba autorów i atrakcji skumulowanych w jednym miejscu jest gwarantem tego, że każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Entuzjaści poezji mieli okazję porozmawiać m.in. z Anną Dymną, autorką interpretacji tomiku poezji ks. Jana Twardowskiego „Bogu się mówi – TAK.”

O kulisach powstania swojej książki, traktującej o świecie mediów opowiadał Kamil Durczok. Odbyło się też bardzo interesujące spotkanie z reporterami Dużego Formatu i autorami książek reporterskich: Włodzimierzem Nowakiem (szefem Dużego Formatu), Katarzyną Boni, Pawłem P. Reszką (laureatem nagrody im. R. Kapuścińskiego) czy Grzegorzem Szymanikiem. Świat literatury sportu reprezentowali na Targach m.in. znany komentator Tomasz Zimoch czy Dariusz Tuzimek, dziennikarz i autor książki „Lewandowski. Wygrane marzenia”.

Setki fanów czekało też na spotkanie z Krzychem Golonką, mistrzem świata w trikach piłkarskich, najpopularniejszym w Polsce youtuberem sportowym. Targi odwiedził także Czesław Lang i Rafał Sonik. Pierwszy zawodowiec w historii polskiego kolarstwa opowiadał m.in. o swojej karierze, odsłaniał także kulisy organizacji Tour de Pologne. Nie zawiedli się również fani gotowania. Do dyspozycji odwiedzających był Mateusz Gessler, autor książki „Moja kuchnia polska”, Ewa Wachowicz, autorka licznych książek kulinarnych czy Michel Moran, autor książki „Chef. Historia Michela Morana”.

Tegorocznym Targom towarzyszyły chętnie odwiedzane przez Gości salony: Wydawców Akademickich, Katolickich, Nowych Mediów oraz Książki Dziecięcej i Młodzieżowej. Po raz drugi w historii tej imprezy zorganizowano cieszący się olbrzymim zainteresowaniem fanów Salon Komiksów.

Oprócz wydarzeń adresowanych do czytelników podczas Targów odbyło się wiele spotkań branżowych z udziałem wydawców, hurtowników, księgarzy i bibliotekarzy. Istotnym punktem programu tegorocznej edycji były liczne seminaria i konferencje związane m.in. z tematem prawa autorskiego, nowoczesnymi narzędziami e-commerce wpierającymi sprzedaż w księgarniach internetowych oraz… tradycyjnym i cyfrowym uszlachetnianiem okładek.

Rekordy sprzedaży książek

Polacy nie czytają? Przeczy temu twierdzeniu nie tylko liczba osób, która odwiedziła 20. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie, ale także statystyka sprzedaży książek. Z rozmów z wystawcami wynika, że praktycznie każde stoisko zanotowało znaczny wzrost sprzedaży względem ubiegłych lat. – Dla nas są to bardzo dobre dni z Targami w Krakowie. Notujemy solidny skok do przodu. Nie zamknęliśmy jeszcze stoiska, a już możemy powiedzieć, że o 25 proc. przekroczyliśmy obroty w porównaniu z poprzednim rokiem. W moim przekonaniu jest to zasługa rozwoju tej imprezy i dobrze dostosowanej oferty – tłumaczył Bogdan Szymanik, Dyrektor Wydawnictwa BOSZ.

Okrągła rocznica – niezwykła akcja

„Jesienny, mglisty poranek w Galicji… czyli 20 autorów na 20. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie” to tytuł specjalnego wydawnictwa, przygotowanego we współpracy z portalem smakksiazki.pl z okazji jubileuszowej edycji krakowskiego święta literatury. W czym tkwi jego fenomen? Do współpracy zaproszono 20 pisarzy, reprezentujących odmienne style pisarskie. Zadaniem literatów było napisanie krótkiego opowiadania w oparciu o kontekst związany z nadchodzącą edycją Targów i słowa kluczowe: „Jesień, mglisty poranek w Galicji – Autograf – Malinowa Królowa – Prezent”.

Wstęp do jubileuszowego wydawnictwa napisał prof. Jerzy Bralczyk. Wśród autorów, którzy włączyli się w ten niezwykły projekt literacki, znaleźli się: Bartłomiej Basiura, Marek Bobakowski, Wojciech Chmielarz, Sylwia Chutnik, Waldemar Cichoń, Jakub Ćwiek, Marta Guzowska, Małgorzata Kalicińska, Magdalena Kordel, Włodzimierz Kowalewski, Tomasz Kowalski, Janusz Majewski, Beata Pawlikowska, Wioletta Piasecka, Marcin Podlewski, Katarzyna Puzyńska, Żanna Słoniowska, Agnieszka Wojdowicz, Krzysztof Zajas oraz Magdalena Zimny-Louis. Wspólne dzieło autorów zostało wydane w limitowanym nakładzie 1000 egzemplarzy i wręczone Wystawcom oraz autorom opowiadań. Część nakładu trafiła do sprzedaży, z której zysk zostanie przekazany na cel charytatywny. Za zebrane pieniądze zostaną zakupione książki dla podopiecznych Schroniska dla Bezdomnych Kobiet, które prowadzone jest przez Caritas w krakowskiej Dzielnicy XIV (Czyżyny), gdzie mieści się siedziba Targów w Krakowie Sp. z o.o.

Anna Machcewicz laureatką Nagrody im. Jana Długosza 2016

Pierwszego dnia Targów podczas uroczystej gali w Centrum Kongresowym ICE Kraków poznaliśmy laureata 19. edycji Konkursu o Nagrodę im. Jana Długosza. W tym roku zgłoszono do niego 42 książki. Spośród dziesięciu publikacji zakwalifikowanych do finału, zwycięzcę wybrało Jury pod przewodnictwem prof. Władysława Stróżewskiego, w którym zasiadali także profesorowie: Ryszard Nycz, Jan Ostrowski, Leszek Polony, Piotr Sztompka oraz Jerzy Wyrozumski. Mocą decyzji Jury nagrodę – 30 tysięcy złotych, ufundowanych przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego oraz spółkę Targi

w Krakowie – otrzymała Anna Machcewicz za książkę „Bunt. Strajki w Trójmieście. Sierpień 1980”. Statuetką uhonorowano także Europejskie Centrum Solidarności, które wydało książkę. Machcewicz dziękując za nagrodę powiedziała m.in, że pracując nad tą książką rozmawiała z kilkudziesięcioma osobami: członkami Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego, osobami, które rozpoczęły strajk i zwykłymi robotnikami, którzy w strajku uczestniczyli.

Tradycyjnie, podczas tegorocznego krakowskiego święta literatury, rozstrzygniętych zostało wiele innych, równie ważnych konkursów. Lista laureatów znajduje się na stronie **www.ksiazka.krakow.pl**.

Otwartość jest w cenie

Tegorocznym hasłem przewodnim Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie był cytat z twórczości Etgara Kereta, wybitnego izraelskiego pisarza – „Żeby czytać, trzeba być otwartym”. Tysiące osób, które na przestrzeni czterech dni odwiedziły EXPO Kraków wróciły do domu z solidnym bagażem, zarówno tym materialnym jak i merytorycznym. Teraz można już spokojnie… czytać, czytać i jeszcze bardziej otwierać się na literackie światy.